

Korte mededelingen Korte mededelingen Korte mededelingen Korte mededelingen Korte mededelingen

Cymatia rogenhoferi (Heteroptera: Corixidae) in The Netherlands

A male macropterous specimen of *Cymatia rogenhoferi* (Fieber) (fig. 1) was collected on the 29th of January 1998 from an excavated pond in the Passewaay wetland, a nature development project of the Wetland Passewaay Foundation and other groups, near Tiel (51°53'N, 05°26'E) in The Netherlands. All ponds and larger water bodies in this floodplain area were sampled monthly from January 1998 to December 1999. The pond where *C. rogenhoferi* was recorded was shallow (less than 2 m) with an abundant semi-aquatic and aquatic vegetation (*Myriophyllum* and *Ceratophyllum*), and had only seasonal connection to the main wetland backwater and the river Waal.

Cymatia spp. are carnivorous. They rest on the vegetation of stagnant ponds with little or no fish predators and venture out to catch small crustaceans and insects that happen by (Walton, 1943). During the spring of 1999, the pond in which *C. rogenhoferi* was recorded lost all of its vegetation due to river inundation and erosion. It is currently very susceptible to frequent inundation and further erosion by the nearby backwater and the river Waal. This probably accounts for why no more than a sole recording of *C. rogenhoferi* has been made at this site. This is the third record of *C. rogenhoferi* to be made in The Netherlands. The earlier records were made before 1998 in North-Brabant and Limburg and these will soon be published in the forthcoming atlas of bugs of The Netherlands (Aukema et al., 2001).

Apart from these records, the nearest other known site to The Netherlands containing *C. rogenhoferi* is in Germany near Hamburg (Nieser, 1982). Stichel (1938), Poisson (1957) and Nieser (1982) provide information on its scattered distribution that includes Central and South Europe, Asia Minor and Algeria. These

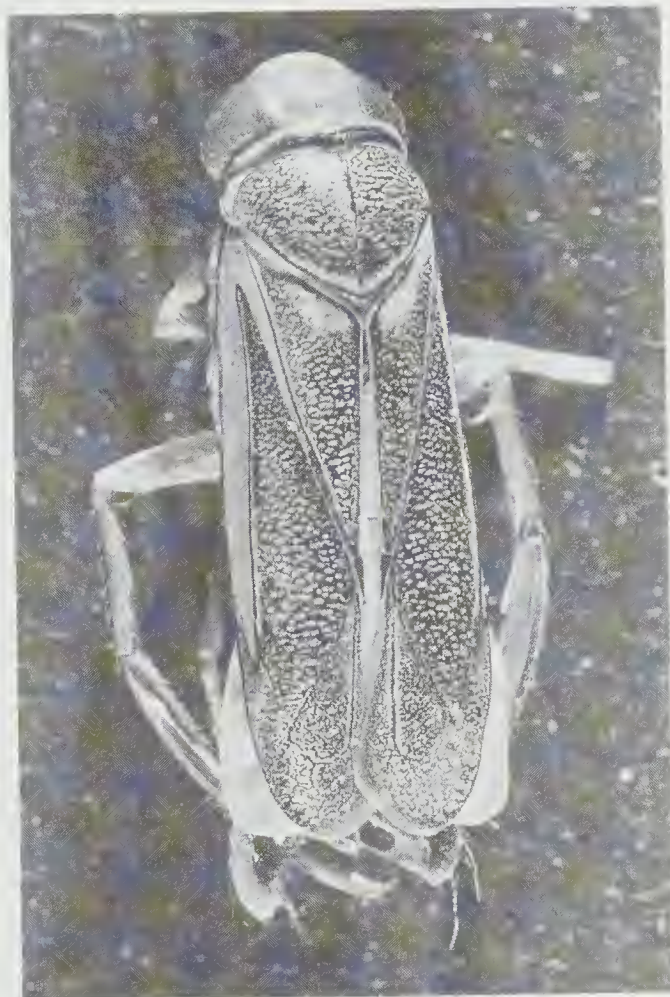

Fig. 1. *Cymatia rogenhoferi* collected near Tiel. (foto: G. Dekkers).

authors also describe adult *C. rogenhoferi*. Hufnagel & Vasarhelyi (1999) have described the last instar larva.

The collected specimen is deposited at Naturalis National Natural History Museum (RMNH).

Acknowledgements

The sampling program was funded by the Beijerinck-Popping Foundation. We wish to thank M. J. E. Orbons and M. G. Versteeg for technical assistance and the Stichting Wetland Passewaay for accommodating sampling.

References

- AUKEMA, B., J. G. M. CUPPEN, N. NIESER & D. TEMPELMAN, 2001. Verspreidingsoverzicht van de Nederland-

se wantsen. Deel 1. Water-, oppervlakte- en oeverwantsen. EIS-Nederland. (in press).

HUFNAGEL, L. & T. VASARHELYI, 1999. On the larvae of *Cymatia rogenhoferi* (Fieber, 1864) and *Gerris asper* (Fieber, 1860) (Heteroptera: Nepomorpha, Gerromorpha). – *Annales Historico Naturales Musei Nationalis Hungarici* 91: 61-63.

NIESER, N., 1982. De Nederlandse water- en oppervlakte wantsen (Heteroptera: Nepomorpha en Gerromorpha). – *Wetenschappelijke Mededelingen van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging* 155: 1-103.

POISSON, R., 1957. Hétéroptères aquatiques. – *Faune de France* 61: 53-57.

STICHEL, W., 1938. *Illustrierte Bestimmungstabellen der Deutschen Wanzen*: 1-469. Verlag naturwissenschaftlicher Publikationen, Berlin.

WALTON, G. A., 1943. The water bugs (Rhynchota-Hemiptera) of North Somerset. – *Transactions of the Society for British Entomology* 8: 231-290.

B. Kelleher & G. van der Velde, Department of Animal Ecology & Ecophysiology, University of Nijmegen, Toernooiveld 1, 6525 ED Nijmegen, The Netherlands.

Een Nederlandse vondst van *Pleurophorus caesus* (Coleoptera: Aphodiidae)

In juni 1997 ontving ik van Dr Anton Cox uit Mook een pergamijszakje met enkele kevers, dat hij voor mij had gekregen van de familie Corstanje uit Heesch. De kevers waren verzameld in Heesch, provincie Noord-Brabant, in juni 1996 door mevrouw Corstanje-Teunissen. Een van de exemplaren trok direct de aandacht en determineerde ik als *Pleurophorus caesus* (Creutzer). Het gevonden exemplaar kon ik vergelijken met exemplaren uit mijn collectie, welke door mij werden verzameld in de Franse departementen Dordogne, Var en Vaucluse en in de Spaanse provincie Teruel. Al deze exemplaren zijn zwart van kleur. Ik twijfelde even aan de determinatie, omdat het exemplaar uit Heesch bruin-rood was. De chitine was nog niet geheel uitgehard en waarschijnlijk was het dier nog maar net uit het popstadium. Meindert Hielkema (Gouda) was zo vriendelijk mijn determinatie te controleren en te bevestigen.

Determinatie geschiedde met Baraud (1992). De belangrijkste kenmerken zijn het zwak glanzende oppervlak van de dekschilden, de kop met granula, de diepe lengtegroef in het midden van het halsschild, die vanaf de basis tot het midden doorloopt en de dwarsindrukken aan weerszijden daarvan. De dekschilden hebben tien fijn gepuncteerde lengtestrepen. De dijnen van alle poten zijn aan de onderzijde, zowel langs de voor- als achterrand, voorzien van een opstaand randje. De kever, die wel wat weg heeft van een kleine en zeer slanke *Aphodius*-soort, komt volgens Baraud (1992) voor in heel Europa ten zuiden van de lijn Zuid-Engeland – Noord-Frankrijk – Zuid-Polen – Transcaucië. Verder zijn hem vondsten bekend uit Klein-Azië, het Nabije Oosten, Centraal-Azië, Noord-Afrika, Guineë, Zuid-Afrika, Madagascar, de Verenigde Staten van Amerika, Canada en Chili. Köhler & Klausnitzer (1998) noemen de soort van Nordrhein-Westfalen en Sachsen-Anhalt. Ook Brakman (1966) nam de soort, als te verwachten in Nederland, in zijn lijst op.

De kevers vliegen op warme dagen in de namiddag, de avond en de nacht, vaak laag boven de grond. Ze worden ook op licht gevangen. De omstandigheden, waaronder de Nederlandse vangst gedaan werd, zijn niet meer te achterhalen. In het licht van de eerdere meldingen uit Nordrhein-Westfalen viel het voorkomen in Nederland te verwachten.

Literatuur

BARAUD, J., 1992. Coléoptères Scarabaeoidea d' Europe. – *Faune de France* 78: 1-856.

BRAKMAN, P. J., 1966. Lijst van Coleoptera uit Nederland en het omliggend gebied. – *Monographiën van de Nederlandsche Entomologische Vereeniging* 2: i-x, 1-219.

KÖHLER, F. & B. KLAUSNITZER (eds), 1998. Verzeichnis der Käfer Deutschlands. – *Entomologische Nachrichten und Berichte (Dresden)*, Beiheft 4: 1-185.

Dré Teunissen, Strauslaan 6, 5251 HG Vlijmen.